

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— | Četrt leta . . . gld. 3:30
Pol leta . . . „ 8:60 | En mesec . . . „ 1:10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. več na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrt leta . . . gld. 4:—
Pol leta . . . „ 9:— | En mesec . . . „ 1:40
Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

65 List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravišтво „Slovenskega Naroda“.

Goluchowski in Thun.

„Česká Revue“ je oficijalno glasilo čeških državnih poslancev. V zadnjem sešitku tega veleuglednega mesečnika se nahaja članek, iz katerega je razvidno, da mej ministerskim predsednikom, grofom Thunom in mej ministrom zunanjih del, grofom Goluchowskim nikakor ni tistega soglasja, katero bi prav za prav moralo biti. V tem članku, kateri je spisal odličen publicist, se namigava, da grof Thun ni popolnoma zadovoljen z zunanjo politiko grofa Goluchovskega, in povedano je v njem, da tudi grof Goluchowski ni zadovoljen z notranjo politiko sedanjega ministerstva. Razložek je samo ta, da se grof Thun ne vtika v zadeve grofa Goluchovskega, nasprotno pa da skuša grof Goluchowski vedno uplivati na notranje politične zadeve. „Česká Revue“ je svoje obdobje formulirala v rahlo obliko vprašanj. Pisatelj dotičnega senzacionalnega članka vprašuje:

1. Ali je res, da je bilo že vse pri-

pravljeno, da se iztirajo iz Češke dva ali trije prusofilski puntarji, da pa se je ta namera vsled pritiska ministra zunanjih del opustila?

2. Ali je res, kar se smatra na Dunaju za javno tajnost, da igra nemški veleposlanik, grof Eulenburg proti grofu Thunu in njegovi politiki tisto vlogo, kakor jo je igral njegov prednik, princ Reuss proti politiki grofa Taaffeja, da ima z nemško opozicijo zaupne zveze in da tudi v najvišjih sferah upliva na notranjo politiko avstrijske?

3. Ali je gospodu ministru zunanjih del znano, da je cesar Viljem z ministrom zunanjih del sklenil tajno pogodbo, katere ima takšen značaj, kakor ga je imela tajna pogodba Bismarckova z Rusijo, katere leta 1890. samo zatgeadaj ni bila obnovljena, ker je Rusija ni hotela obnoviti.

Te, radi uljudnosti v obliki interpelacije sestavljene obdolžitve nam predstavljajo v jako čudni luči naš notranji in zunanji položaj, saj je iz njih razvidno, da so razmere zadobile nekaj kritičen značaj.

Povodom časnikarske vojne zaradi Thunovega odgovora na interpelacijo glede iztiranja Čehov in Poljakov iz Nemčije, je bilo povedano, da je bil dotični odgovor dogovorjen mej Goluchowskim in Thunom. A dočim Nemčija brez vseh obzirov nadaljuje iztiravanja, se je grof Goluchowski uprl Thunovi nameri, izvršiti svojo obljubo in iztirati tri pruske agitatorje iz Češke. To je jasen dokaz, da je mej grofoma Thunom in Goluchowskim nasprotje, in da se minister zunanjih del vtika v zadeve, katere ga prav za prav nič ne brigajo.

Še čudnejše je postopanje nemškega veleposlanika, grofa Eulenburga. Ta kar naravnost posega v naše notranje zadeve. Ne samo da izkorišča svoje zveze proti politiki grofa Thuna, skuša proti njemu uplivati tudi na najvišjega faktorja v državi in ima kar konventinkelnje s tistimi opozicijskimi strankami, pri katerih se najbolj pogreša — avstrijskega patrijotizma.

Dočim pa na jedni strani Nemčija tako direktno upliva na Avstrijo, kakor da je ta proti njej že res v takšnem razmerju kakor Saska ali Württemberška, kuje v isti sapi naklepe proti Avstriji. Francoski in ruski listi so že pred več časom namigavali, da je Nemčija za časa potovanja cesarja Viljema v Jeruzalem sklenila tajno pogodbo s Turčijo, katere pogodba je naravnost naperjena proti Avstriji. Zdaj je to potrjeno v uglednem češkem listu, a z ozirom na to se sme pač reči: Kaj naj si mislijo avstrijski narodi o ministru, kateri tacih zvez ne more preprečiti?

Namere Nemčije so čedalje jasnejše. Prikleniti hoče Avstrijo nase tako kakor kako vasalno državo. Na jedni strani sklepa proti njej zveze, da ji onemogoči akcijsko svobodo, na drugi strani pa upliva, da pridejo na krmilo zopet tisti elementi, kateri so pripravljeni gladiti ji pot za dosego njenih ciljev in kateri so zdaj v opoziciji proti grofu Thunu.

V očigled takemu položaju se je pač le čuditi ulogi, katero igra minister zunanjih del, v očigled temu pa je tudi umljivo, da se že pretresa vprašanje, kdo postane naslednik grofa Goluchovskega.

Shod spodnještajerskega učiteljstva v Celju.

Pripravljalni odbor se je obrnil do gg. učiteljev in učiteljic z oklicem, v katerem pravi mej drugim:

Le kratek čas nas loči od zasedanja deželnega zbora, v katerem se bode vendar končno razpravljalo naše delovanje za državo, deželo, narod itd. v šoli in zunaj šole, ter naše v vseh ozirih slabo gnotno stanje. Zastopniki obeh narodov v deželi bodo ondi povzdigali svoj glas za nas, a tudi proti nam, kakor jim bode njihovo pravo ali krivo prepričanje o nas narekovalo.

Gotovo napolnjuje sleherno tovaršico in tovariša Spodnjega Štajerja prepričanje in zavest, da razsvetljuje naš stan kulturno

obzorje dežele s plamenečo bakljo prosvete, in da cepi on v srca nežnega narodovega naraščaja čut vere, človekoljubja, pravice, miru, delavnosti, varčnosti, zadovoljnosti itd. Ta sladka, osrečujoča zavest nas združuje kot močna vez v jedno celoto — v zavedno in delavno učiteljstvo. Ta zavest nam nikakor ne dopušča mirovati, dokler nas vsi slojevi naroda ne priznajo za važni kulturni činitelj, ona nam nalaga dolžnost, dati ljudstvu in poslancem pravi pojem o našem vzvišenem poklicu in stanu. Prepričanje in vsakdanja izkušnja, da smo mi vkljub svojem vzvišenemu poklicu vendar trpin, hodeči po trnjevi poti trudapolnega dela in pomanjkanja, nas tudi tesneje drži v zavedno celoto — v trpeče učiteljstvo. Iz naših družin se vedno glasneje, vedno širneje razlega klic za izboljšanje našega gnotnega stanja. Vera, narod, dežela, država, vsi uporabljajo naše moči, da jačijo sami sebe, zahteve teh naših veliteljev do nas raste od leta do leta, a krub, katerega nam režejo v tankih koščkih ne sili naših družin; zato je naše gibanje v postavnih mejah in hrepenenje za večjim kosem kruha ne samo opravičeno, temveč celo pravično in nujno potrebno. Opravičeno je naše mnenje o samem sebi: „Naše delo je vzvišeno, in nam ga more le Bog popolnoma poplačati, a od dežele in naroda zahtevamo svojem stanu primerno in dostojno nagrado!“

Mnogi merodajni činitelji spoznavajo važnost našega stanu in umejo naše pomanjkanje, toda ne vsi, imamo še tudi mnogo nasprotnikov!

Kam naj prištevamo svojo deželnozborsko delegacijo?

Morebiti vidi naša deželnozborska delegacija v nas vzvišeno alegorijo, držečo v desni plamenečo bakljo prosvete, a v levi zeleno mladiko človekoljubja, miru itd., a trnjeve poti, po kateri mora ta alegorija, širše prosveto, hoditi, ne poznajo.

Zavedno, delavno in trpeče učiteljstvo! Razodenimo svoji deželnozborski delegaciji

LISTEK.

Umetniška razstava v Zagrebu.

Poroča Vatroslav Holc.

II.

Ko dospemo v Zagreb, obveje nas takoj na kolodvoru duh velemestnega prometa. Tu nas sprejme množica elegantnih kočij, hotelskih omnibusov in tramvajskih voz, ki nas ponesó v jadnem diru v osrčje dične hrvaške metropole.

Zunaj na prvem ovinku ceste se nam predóti na desno doli novi del mesta Zagreba, v katerega vede široki „Prilaz“, ulica, ki boó po svojem dovršenju prava „via triumphalis“. Mej njenimi ponosnimi poslopji se odpira slikovita perspektiva tja doli do veličastnega deželnega gledališča.

Mi, privrženci stare „struje“ — pardon! — prejšnje prometne proge zavijemo jo po slavni Illici. Spočetka nas pozdravljajo nizke kočje selskega kroja iz stare dobe zagrebaške; polagoma pa se prikazejo nove gospodске hiše modernega sloga, čim dalje, tem višje in lepše, ki se na istočnem koncu Illice spreminjajo v častitljive zgradbe, mej katerimi se odlikuje velikanska, lanske jeseni dosidana palača „prve hrvaške štečionice“.

Na prostornem Jelačićevem trgu ogleda

si vsak prišlec najprej ogromni spomenik opevanega bana izza burnega leta 1848., potem pa si napase pogled na pestrobjnim kalejdoskopu pisane narodne noše, ki se razgrinja po ondodnem „sajmništu“. In glejte! Tam gori na levo, na vzvišenem „káptolskem“ holmu blišče zdaj v sinji višavi vitki, belokamení vršiči novih gotičkih stolpov, vzpenjajočih se smelo po koncu iznad monumentalnega pročelja popravljenе stolne cerkve.

Z Jelačićevega trga krenemo mimo temne židovske sinagoge proti jugu na predivni Zrinjski trg, ob katerem so nanižane v podolgastem štrikotu tja doli do novega državnega kolodvora zgolj nove, po vsem modernu vzgrajene palače monumentalnega sloga. Ondu v sencí svetlo-debelnih plátán, po mehkih peščenih šetališčih pohajkuje poletu elegantna zagrebaška gospóda, kateri sladka vojaška godba ondu v zračnem paviljonu lajša prenaporni „dolce far niente“.

Na južnem robu širnega parka je „Jugoslovanska akademija“, v kateri je nameščena „Strossmayerjeva galerija slik“. Za njo je poslopje „kemičnega poskuševališča“, kateremu na južni strani stoji bronasti spomenik Petra Preradovića.

In ondu, nekoliko korakov dalje proti jugu, na sredi tako imenovanega „trga Franje Josipa“, poprek stoječ se dviga —

novi „umetniški paviljon“, kjer so hrvaški slikarji in kiparji, kakor sem bil omenil že v I. sestavku, koncem lanskega leta priredili razstavo svojih del, ki ostanejo na ogled še do zvršetka meseca februarja.

Omenjeni „paviljon“ je bil prvotno vzgrajen v svrhu hrvaške „izložbe“ na tisočletniški razstavi v Budimpešti; po sklepu taiste ga je hrvaški ban v imenu dežele podaril mestu Zagrebu, na kar ga je občinski zastop dal prepeljati v Zagreb ter tu iznova postaviti na gori označenem mestu.

Ta „umetniški paviljon“ je monumentalna zgradba, s katerim se je hrvaški stolci nadéla krona kulturnega razvoja, ter se s tem omogočila prva redna razstava hrvaških vpodabljalajočih umetnostij: slikarstva in kiparstva, katere so si dosihmal, kakor pri nas v Ljubljani, morale iskati zavetišča pri tujih zavodih, po zasebnih hišah, neprikladnih prodajalnicah itd.

Glavno pročelje paviljona kaže na sever, proti mestu. Na sredini se vzdiguje masivna štiriogelna zgradba z mogočno kupolo; tej osrednji zgradbi, rekli bi, rotundi, sta prizidana na desno in levo podolgasta, štrikotna postranska krila. Ker je poslopje osnovano nalašč za umetniške razstave, nima v dolenjih stenah nikakršnih oken, temveč svetloba mu prihaja od

zgoraj skozi stekleno streho, kolikor nad kupolo, toliko i nad postranskima dvoranama. Ob pobočju osrednje rotunde se raztezata na jug in sever lična risalita v grškem slogu. Vhod v paviljon je s severne plati po kamenih stopnjicah navzgor v visoko pritličje. Ob srednjih vratih sta dve ženski karijati di z atributi slikarstva in kiparstva, dočim diči vratni nadzidek doprsni kip Palade Atenske. Gori v trikotnem podstrešku portala, kakor i postranskih kril, v takozvanem timpanu, so vpodobljeni značilni prizori en haute relief iz grške mitologije, iz življenja Apolona, zaščitnika lepih umetnostij. In dolenji zunanji zidovi, v nadomestilo opuščeni prozorov, so opredeljeni s plastičnimi pilastri in okviri v podolgasta pokončna polja in zgoraj nad kapnim podzidkom so nad posamičnimi pilastri razpostavljene kamene vaze s cvetličnimi šopki, ob kupoli na oglih pa štrlé kvišku štirje manjši stolpiči.

V soglasju z monumentalno zunanjo prikaznijo so umetniškega paviljona notranji prostori.

Po stopnjicah gori pridete v prostrani vestibul, ki je okrašen s plastičnimi ornament i in umetniškimi emblemi. Na levi njegovi steni je vzdignata črnokamena spominaka plošča, katere napis naznanja početek in namen umetniškega paviljona, vzgajenega po občini mesta Zagreba leta 1898.

in javnosti rane in trpljenje, katero nam prizadeva trnjava pot učiteljskega poklica, odkrijmo ji pomanjkanje kot posledico v tankih koščkih rezanega kruha!

V to svrhu sklicujemo v sporazumljenju dveh deželnih poslancev in v sporazumljenju pripravljalnega odbora na podlagi § 2. postavbe z dne 15. listopada 1867, drž. zakonika št. 135, shod spodnještajerskega učiteljstva na četrtrek, dne 9. sušca leta 1899. ob 11. uri v Celje, na katerega povabimo tudi vso našo deželno- in državnozbornsko delegacijo z namenom:

1. da stopi učiteljstvo Spodnjega Štajerja v potrebno in koristno dotiko z zastopniki našega naroda v deželnem in državnem zboru,

2. da se jim predstavimo kot važen činitelj kulture v državi, deželi in v narodu,

3. da jim orisemo razvoj učiteljskega stanu do današnjega časa, in da jim očrtamo svoje neugodne gnotne razmere, t. j. svojega vzvišenega poklica nedostojno plačo, in da jim naznanimo, česa si želimo za svojo naporno kulturno delo od njih in naroda,

4. da pojasnimo njim in davkoplačnikom, da je za učiteljstvo in šole izdani denar prava narodova na obresti naložena glavica, veliko večje vrednosti nego vedno rastoče ogromne svote za topove, puške itd., od katerih nima niti dežela niti narod v rastočem razmerju nobene večje koristi.

5. da vzbudimo v njih in v narodu večje zanimanje za svoj stan. Naši poslanci niso imeli doslej v izvrševanju svojega zasebnega poklica niti časa niti povoda premišljevali o važnosti učiteljstva, o uplivu šolskega pouka in vzgoje na narod, deželo in državo; dajmo jim torej k temu povoda in priložnosti!

6. da slišimo iz njihovih ust mnenje o nas, in da nam naznanijo česa želé oni v imenu naroda od nas.

7. da si zagotovimo njihov glas za izboljšanje svojih plač. Znano je, da so v deželnozbornski štajerski delegaciji tri stranke, namreč nemško-konservativna, nemško-nacionalna oziroma liberalna in slovenska stranka, kamor se nagne v tem vprašanju slovenska stranka, onde bode večina, iz tega sledi odločujoča važnost slovenske delegacije,

8. da označimo njim in narodu v mnogobrojni udeležbi svoje stališče kot vodilo za prihodnje naše delovanje v šoli in zunaj šole,

9. da obravnavamo ž njimi vprašanja a) o poddržavljenju šole in učiteljstva, b) o disciplinarnem zakonu, c) o tajni kvalifikaciji, d) o stalnem nameščenju c. kr. okr. šolskih nadzornikov.

Ta shod ustreza sklepu občnega zbora „Zveze slovenskih učiteljskih društev“ v Opatiji, dne 20. velikega srpana 1896 in sklepu delegacije štajerskega „Lehrerbunda“ z dne 29. grudnia 1898, rekoč: „Učiteljstvo se obrni neposredno do poslancev“.

Na desni strani vestibula je prostorna garderoba. In na južni plati so široka steklena vrata, skoz katere se gre v glavno, osrednjo dvorano, v rotundo, pod kupolo. Iz iste naravnost proti jugu je odprt vhod v sprednjo malo dvorano, katera je razsvetljena, kakor i vestibul, od strani, skoz široko okno, dočim se osrednji, okrogli dvorani na desno in levo, t. j. na zapad in vzhod razprostrirata veliki podolgasti dvorani, razsvetljeni, kakor rotunda, skoz stekleno streho, pod katero sta razgrnjeni beloplateni preprogi, da solnčni žarki ne blišče po razstavljenih umetninah ter ne motijo ogledovalcev.

Umetniški paviljon hrvaški je torej res stavbinski biser, ali kakor ga imenujejo Hrvati: „ures grada Zagreba“. Razlikuje se kaj vidno po vnanji svoji arhitektoniki od profanih palač, ki ga obdajajo v spoštljivi oddaljenosti na vseh štirih straneh prostranega trga. Takisto odlično in značilno je prirejena in okrašena glavna dvorana, katera, rekli bi, kakor kakšna Wagnerjeva ouvertura s svojimi vodilnimi motivi in — s svojo plastično simboliko prišleca oslobodi vseh posvetnih mislij ter ga pripravi za dostojen užitek umetniške razstave. V to svrhu so namenjene zlasti one mitološke genije po njenih dolbinah, katerih dražestni amoretji nam kažejo, značilne attribute vpodabljaajočih, lepih umetnostij.

Namestnik deželnega glavarja, deželni poslanec dr. Serbec in deželni poslanec dr. Dečko, oba v Celji, sta pospravila z veseljem misel, sklicati nameravani učiteljski shod s obljubo, da bode ta tudi onadva še posebej povabila slovenskega deželnega in državnega poslanca na ta shod. Polnoštevilna udeležba naših deželnih poslancev in udeležba naših državnih poslancev nam je torej zagotovljena, in ta vesela okolnost zahteva polnoštevilno ali vsaj mnogoštevilno udeležbo učiteljstva.

Na Spodnjem Štajerju slušbuje 509 učiteljev in 145 učiteljic. Shod se more le tedaj smatrati za slovesno manifestacijo vsega spodnještajerskega učiteljstva, ako se ga udeležita najmanj dve tretjini, t. j. 338 učiteljev in 96 učiteljic torej 434 učnih oseb. Kdor izostane neopravičeno, bode s svojo abstinenco na račun vsega stanu izrekel narodu in poslancem molčeči protest, da ne rabi nobene ureditve slabih plač. Za ta shod je torej čut celokupnosti, sloge in vzajemnosti „vsi za jednega, jeden za vse!“ potreben v najvišji meri.

Mile tovaršice! Pri shodu se bode zagovarjalo načelo: „Jednake dolžnosti, jednake pravice“. Pridite torej tudi Ve mnogoštevilno pod našo bojujočo zastavo! Ako Vas izostane mnogo, mora izostati tudi ta zagovor: kajti morebitna Vaša abstinenca bi se morala smatrati za molčeči protest proti temu pravičnemu zagovoru in sploh proti ureditvi naših plač.

K shodu so povabljeni a) vsi slovenski državni in štajerski deželni poslanci, b) učiteljstvo Spodnjega Štajerja, c) vsi c. kr. okrajni šolski nadzorniki Spodnjega Štajerja, d) direktorij „Zveze slovenskih učiteljskih društev“, e) predsedništvo učiteljskega društva „Jubilejna samopomoč“ v Ljubljani, f) predsedništvo „Lehrerbunda“, g) uredništva vseh slovenskih političnih časopisov, h) vsak posamezni učitelj (učiteljica) sosednjih slovenskih kronovin, kateri se je oglasil pri sklicatelju za legitimacijo in i) učiteljice ženskih ročnih del.

Nadalje je poslal odbor tudi vsem poslancem, državnim in deželnim, povabilo na ta shod in sicer z naslednjim pismom:

Slovensko učiteljstvo je že večkrat zasebno izražalo željo, stopiti s slovensko deželno in državno delegacijo po določenem programu v dotiko, kajti medsebojni stiki in sporazumevanja morejo po jedni strani med učiteljstvom podpirati hitrejši razvoj spoznanja, da ono ni poklicano delovati v šoli samo za vero, državo in deželo, temveč tudi v šoli in izven šole za vse narodeve in domovinske koristi, po drugi strani pa morejo taki dotiki in zblíževanje deželnozbornske delegaciji mnogo pripomoči do natančnega spoznanja učiteljskih in šolskih zadev v narodu in v deželi. Dobri sadovi tacega medsebojnega zblíževanja in spoznavanja morajo končno koristiti tudi narodu, za katerega deluje slavna delegacija v deželnem in državnem zboru, a učiteljstvo v šoli in zunaj šole.

Uporablja je letošnjo priliko, o kateri se bodo v deželnem zboru razpravljale opravilne težnje in želje učiteljstva za zboljšanje njegove, v vseh ozirih slabe plače, ustreza podpisani odbor in sklicatelj intenciji vsega spodnještajerskega učiteljstva s tem, da realizuje omenjeno zblíževanje in stike s prvim velikim shodom, na katerega si usoja povabiti vse člene naše slavne deželno in državnozbornske delegacije takrat s sledečim namenom:

1. Da se stori začetek dotiko in zblíževanju spodnještajerskega učiteljstva s slavno deželno in državno delegacijo v korist učiteljskega stanu in slovenskega naroda.

2. Da se učiteljstvo predstavi kot kulturni narodov činitelj.

3. Da oríše učiteljstvo nalogo svojega vzvišenega in trudapolnega poklica ter neprimerno plačo, nadalje svoje trpljenje in pomanjkanje in da pojasni, da je za učiteljstvo in šole izdani denar prava narodova, na obresti naložena glavica, veliko večje vrednosti nego vedno rastoče ogromne svote za puške in topove, od katerih nima narod v rastočem razmerju nobene večje koristi.

4. Da dá učiteljstvo slavnej delegaciji priložnost, naznaniti mu, česa zahteva narod po svojih zastopnikih od učiteljstva.

5. Da označi narodu in njegovim zastopnikom v primernih resolucijah svoje stališče.

6. Da razpravi s slavno deželno in državnozbornsko delegacijo o poddržavljenju učiteljstva in šole, o stalnem nameščenju c. kr. okrajnih šolskih nadzornikov, o disciplinarnem zakonu in tajni kvalifikaciji.

Udano podpisani odbor in sklicatelj si torej usoja, Vas, velenostni gospod poslanec, najljubšeje povabiti na shod spodnještajerskega učiteljstva.

V Ljubljani, 28. februvarja.

K položaju.

„Reichswehr“ piše, da stoji vsa politika nemške opozicije v znamenju neplodnih demonstracij in puble negacije, ki ne more prinesiti nikakega izhoda iz sedanje krize. V „Budapester Tagblattu“ je objavljen interview z nekim „vodilnim avstrijskim državnikom“, ki primerja način reševanja krize na Ogerskem in v Avstriji. Tam je opozicija odkrito povedala kaj hoče in kaj ne; ministerski predsednik je mogel pogajati se glede opozicijskih zahtev ter predložiti jih celo kroni. Avstrijski opozicijonci pa skrivajo svoje želje in zahteve ter delajo intrazigentno politiko. Celo najekstremnejše stranke na Ogerskem stojé na stališču praktične politike, naše nemške stranke pa imajo nekako emigrantsko politiko. Ogersko treba naravnost zavdati!

Nova ogerska vlada in stranke.

Narodna stranka je sklicala za četrtrek shod vseh svojih poslancev in zaupnih mož, da se domenijo glede svojega stališča napram vladi. Listi poročajo, da se večina stranke pridruži vladni liberalni stranki. Vsaj 30 členov prestopi na stran vlade, ostalih šest pa pojde k ljudski stranki. Tudi 30 dissidentov vstopi po preteku 2½ mesecev zopet v liberalno stranko. Kakor znano so izstopili dissidentje radi lex Tisza in radi Banffyja; ker je Banffy odstopil, je tudi lex Tisza postala brezpredmetna. Nova večina Szella bo za 60 členov močnejša kakor je bila Banffyjeva; obsegala bo namreč 310 poslancev. Banffy baje ne misli stopiti v liberalno stranko, kjer je sedaj več njegovih bivših zagrizenih nasprotnikov.

Bolgarija.

Dve največji stranki v Bolgariji, Štambulovisti in Radoslavisti so se združili v eno. Vlada Grekova ima sedaj jako močno večino ter more izvršiti potrebne gospodarske reforme ter nastopiti samozavešneje proti zunanjim vplivom. Program nove vlade je sprejela baje vsa dežela z odobravanjem.

Dogodki v Parizu.

V Parizu imajo nekako izjemno stanje. Vsak dan zapro nekaj sumljivih ljudij in stikajo po hišah za dokazi o zarotah proti republiki. Deroulède nima sicer nikakih skrivcev, vender pa je istina, da so bili njegovi somišljeniki, antisemiti v zvezi s pretendenti ter z royalističnimi in bonapartističnimi odbori. Dupuy je po dogovoru s policijskim prefektom Blancmom odredil, da se preiščejo stanovanja pri 17 voditeljih antisemitov in pri dopisnikih princa Orleanskega. Zanimiva je izjava André Buffeta, ki je dejal komisarju: „Nikakih dokazov o naši sokrivdi z Déroulédom ne bode te našli. Gotovo, zarotnik sem. Toda zagotavljam vas, naš royalistični coup, ako ga kdaj napravimo, se bo tudi posrečil. Dokler bo v mojih žilah še kaplja krvi, bodem storil vse, da pripeljem našega kralja zopet v Pariz“. Našli so mnogo pisem princa Orleanskega. Agitatorji hodijo po Parizu z znaki Bonapartistov, s šopkom vijolic, policija pa konfiscira vsak šopek. Orleanisti so dali napraviti sliko prinčev v generalski uniformi. Ta slika se bo ceno prodajala ter širila v agitatorske svrhe.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. februvarja.

— Osebnosti. Pravni praktikant pri dež. sodišču ljubljanskem gospod dr. Viktor Murnik je imenovan avskultantom. — Gosp. dr. Anton Papež v Gorici je imenovan asistentom ondotnega kmetijskega kemičnega poskuševališča.

— Shod trgovcev in obrtnikov sodnih okrajev Ribnica in Velike Lašče. Iz Ribnice se nam piše: V nedeljo popoldne ob polu štirih zbralo se je na povabilo pripravljalnega odbora v Ribnici pri gospodu Antonu Arko-tu 46 trgovcev in obrtnikov iz Ribnice, Velikih Lašč, Sodražice, Dolenjevsi, Dobrépolj in Strug na

posvetovanje, kako se ubraniti sistematičnega ugonabljanja trgovskega stanu po konsumnih in sorodnih društvi. Shodu je predsedoval trgovcem in obrtnikom vedno naklonjeni gospod Fr. Višnar, c. kr. sod. svetnik in deželni poslanec. Prvi je dobil besedo gosp. Fr. Fajdiga iz Sodražice, kateri je ob kratkem razložil pomen konsumnih društev, dokazal njih škodo in popolno nepotrebnost ter povdarjal koristi za vse pri dobro razviti trgovini, naštevajoč izgube iz sgodovine. Za njim je pozdravil shod v imenu notranjskih trgovcev in obrtnikov gosp. Peče iz Starega trga pri Ložu in stavil par primernih in vsega uvaževanja vrednih predlogov. Na predlog gospoda predsednika izvolil se je agitacijski odbor desetih členov, ki ima hkratu izdelati spomenico in skrbeti za to, da se vsi sklepi izvrše. Na predloge gg. Pirkerja iz Ribnice, Fr. Lovšina iz Dolenje vasi, Kluna iz Ribnice in že omenjenih gospodov so se sestavile in odobrile jednoglasno naslednje resolucije: 1. Za organizacijo trgovcev in obrtnikov se smatra za potrebno, da se čim prej mogoče skliče občni shod trgovcev in obrtnikov za Kranjsko v Ljubljano. 2.) Shod živo priporoča, da se ustanovi za Kranjsko splošno trgovsko in obrtno društvo v Ljubljani in hkratu take podružnice v posameznih okrajih po deželi. Napravi in odda se spomenica do c. kr. trgovskega ministra s zahtevo, da se spremeni zakon o pridobitvenih zadrugah tako, da se trgovskemu in obrtnemu stanu kvarno delovanje sedanjih konsumnih društev ustavi ali vsaj primerno omeji. 4.) Za vzgojo sposobnih trgovcev naj se ustanovi slovenska trgovinska šola. 5.) Trgovci se zavežejo, da bodo kupovali blago le pri tistih trgovcih, kateri niso v nikaki zvezi s konsumnimi društvi. 6.) Slavna c. kr. vlada naj ukrene, da morajo prodajalci „petijota“ ali ponarejenega vina imeti na razvidnem kraju svojih lokalov nabit napis, iz katerega bo vsak lahko razvidel kaj se prodaja v dotičnih prostorih. — Zatem je nagovarjal g. Lovšin iz Dolenje vasi, naj ne bo nihče naročnik „Slovenskega Lista“, ker je ta list tako nesramno napadel trgovce. Končno se je zahvalil g. Klun iz Ribnice vsem udeležnikom za obilen obisk, zlasti pa g. Pečetu iz Starega trga in gospodu predsedniku za vso požrtvovalnost in blagonaklonjenost, in s tem je bil shod završen.

— Dopolnilna deželnozbornska volitev v Gorici. Piše se nam: Lahe je bilo nekam strah, da propade njihov kandidat dr. pl. Egger. V nedeljo so Lahci precej močno rogovlili pri Sv. Roku, ker se je čulo, da je Eggerjev protikandidat župnik Banbela. A strah je bil nepotreben. Pri včerajšnji volitvi na mesto Coroninja je bil izvoljen zet italijanskega kolovodje in soprog neslane nemške pisateljice, dr. pl. Egger. Oddanih je bilo 506 glasov. Egger je dobil 502 glasa, Banbela pa samo 4 glase.

— Repertoire slovenskega gledališča. Danes, 28. t. m. gostuje v Verdijevi operi „Aida“ gospa Kullich dr. Linhartova katere slike — iz Wagnerjeve opere „Tannhäuser“, vloga Venere — so izložene pri g. Schwentnerju in g. Šeškarku. Današnja 8. predstava „Aida“ je zadnja v tej sezoni. — Dne 2. marca se bo igrala prvič na slovenskem odru duhovita in velezanimiva spletkarska drama iz časov Napoleona I. „Vojni načrt“, ki nam kaže bujno, kovarstva in ljubezni, izdajalstva in nezvestobe polno življenje v Parizu. — Dne 4. marca se bo pela prvič v sezoni Gounodova opera „Faust“ na korist gosp. basistu M. Fedyczkowskemu.

— „Slovenske Matice“ CXVI. odbo-rova seja bo v sredo dne 8. sušca 1899. l. ob petih popoldne v društveni pisarni. Vspored: 1. Naznanila predsedništva. 2. Odobranje zapisnika o CXV. odborovi seji. 3. Poročilo književnega odseka. 4. Poročilo tajnikovo. 5. Slučajnosti.

— Ljubljanski veteranski kor je imel preteklo nedeljo, dne 26. februvarja t. l. v šolski telovadnici na Cojzovi cesti občni zbor, katerega je po pozdravu členov, otvoril načelnik g. Jurij Mihalič v slovenskem jeziku, ter poročal zatem o društvenem delovanju. Častnima členoma tega društva sta bila izvoljena gg.: Viljem Möller, nadzornik tukajšnje tobačne tovarne in Peter Kosler, tovarnar. V preteklem letu je imelo društvo

1306 gold. 23 kr. dohodkov in 1371 gold. 36 kr. stroškov, preostanka torej 24 gold. 27 kr. Bolniških podpor izplačalo se je 32 dinom 518 gld. 52 kr., pogrebščine 71 gl., vdovam in sirotam se je dalo podporo 45 gl. Premoženje znaša 3142 gl. 20 kr., inventar reprezentuje vrednost 857 gld. 94 kr. V upravni odbor je bil namestnikom izvoljen Fran Škof, revizorjem pa: Lovro Blasnik, Val. Fretze in Josip Plankar. Po zaključku občnega zbora zaklical je poveljnik trikratni „živio“ na cesarja, kateremu vzkliku so se vsi navzoči odzvali.

— Izstiran publicist. Včeraj smo poročali, da je bil izstiran v Dubrovniku živeči francoski publicist, g. Charles Loiseau. Povod temu koraku so dali dopisi gosp. Loiseaua v uglednem pariškem listu „Temps“, v katerih je pojasnjeval razmerje med Avstrijo in Črno goro in Kallayevo počenje v Bosni in Hercegovini. Radovedni smo, kaj poretok pariški listi.

— „Dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem“ priredi v nedeljo, dne 5. marca, v prostorih Koslerjeve pivovarne veselico v korist društveni blaginji. Iz posebne prijaznosti sodeluje sl. pevsko društvo „Slavec“, pod osebnim vodstvom pevovodje gosp. H. Beniška, sl. tamburaški klub „Zvezda“ in g. O. Planinc, kateri poje s spremljevanjem glasovirja nekoliko humorističnih kupletov. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina 30 kr. za osebo.

— V Barkovljah pri Trstu je umrl ondodni župnik Črne. Slovenski listi poročajo o njem, da je bil vzgleden duhovnik in odločen naroden mož. Pogreb je bil veličasten. Udeležilo se ga je najmanj 6000 ljudi, mnogo odličnih slovenskih rodoljubov ter deputacije vseh narodnih društev iz mesta in okolice.

— Akademsko društvo „Slovenija“ na Dunaju priredi v nedeljo, dne 5. sušca t. l., svoj V. redni občni zbor. Dnevni red: A 1.) čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2.) čitanje zapisnika občnega zbora bratskega društva „Triglava“; 3.) poročilo odbora; 4.) poročilo pomnoženega odbora za slavnostni večer; 5.) slučajnosti. B Prosta zabava. Lokal: Restavracija „Zum Magistrate“ I. Lichtenfelsgasse 3. Začetek ob 8. uri zvečer. Slovanski gostje dobro došli! Za slavnostni večer, kateri se vrši o priliki tridesetletnice akad. društva „Slovenija“ v torek 7. marca t. l. v korist podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju, je določen naslednji vzpored: A. 1. V. G. Brož: „Dalmacija“, svirajo tamburaši hrv. akad. društva „Zvonimir“. 2. A. Hajdrih: „Siroti“, moški zbor akad. društva „Slovenija“ (alt-solo gca. Sabina pl. Branny). 3. Nagovor društvenega predsednika g. cand. jur. Frana Novaka. 4. a) Fr. Gerbič: „Milotinka“, št. 2, „Sklepala roke si bele“, b) L. Slansky: „Cigan“, tenor-solo poje g. cand. ing. Janko Krsnik. 5. a) Simon Jenko: „Slabo sveča je brlela“, b) Fr. Hlavka: „Ukazi“, poje kvartet akad. društva „Slovenija“. 5. Albini: „Ples vila“ iz baleta „Na plitvička jezera“, svirajo tamburaši hrv. akad. društva „Zvonimir“. 7. a) Wieniawsky: „Mazurka“, b) Simonetti: „Madrigal“, c) Hauser: „Das Vöglein im Baume“, igra na gosli gosp. Karol Jeraj; na glasoviru spremlja gca. Lujiza Jerajeva. 8. P. Hug. Sattner: „Za dom med bojni grom“, moški zbor akad. društva „Slovenija“. 9. a) Dvořák: „Slovanski plesi II.“ b) Brahms: „Ogerski plesi“, četveroročno na glasovir igrata gg. stud. jur. Rud. Andrejka in stud. jur. Janko Žirovnik. B. Zabavni del. Sodelujejo: gca. Sabina pl. Branny (alt), g. koncertni mojster Karol Jeraj (vijolina), sl. tamburaški zbor hrv. akad. društva „Zvonimir“. Prostopoljni doneski se sprejemajo v korist podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju. Lokal: Hotel „Goldenes Kreuz“ VI., Mariahilferstrasse št. 99. Začetek ob 8. uri zvečer. Vabilo velja kot vstopnica.

— Zgodovinsko-zemljepisnega kluba „Šumadije“ v Pragi XII. redna seja še vrši v četrtek, dne 2. sušca, ob 7. uri zvečer. Na vzporedju je predavanji: „Srbske razmere v prvih štirih desetletjih 19. stoletja.“ Srbska vstaja do mira v Bukareštu.“

— Prijeti beguni. Martin Žubelj iz Dobruvice v črnomaljskem okraju, Ivan in Fran Kenig s Hriba pri Novem mestu in Matija Eppich iz Globodala so jo hoteli popihati v Ameriko, ne da bi bili zadostili svoji vojaški dolžnosti. Prišli so samo do Ljubljane; tu jih je prišla policija in jih izročila sodišču.

— Pešar. Dne 14. t. m. je začelo v Dobropoljah št. 16 pri posestniku Joa. Tomažiču goreti. Zažgal je 14leten fant, ki je neprevidno s ognjem ravnal. Ogenj je upepelil Tomažičevo gospodarsko poslopje ter hišo in hlev njegovega soseda Štefana Mezgeca. Škode je 2000 gld.

— Samomer. Iz Postojne se poroča, da so v potoku Reka našli truplo posestniške žene Marije Ribarič iz Trnovega. Sodi se, da si je žena sama končala življenje.

— Žganje ga je ubilo. Iz Rajhenburga se nam poroča 27. t. m. Sinoči se je znani pijanček, bivši sedlar Verež, v neki žganjarni tako nasrkal te blažene „železne vode“, da je domov grede obležal. Zjutraj so ga našli zmrtvenega — mrtvega, ter odnesli ga v tukajšnjo mrtvašnico.

* Velik dobrotnik. Atenski milijonar Andrej Syngros je zapustil večino svojega, 30 milijonov vrednega imetka za dobrodelne in narodne namene. V znak hvalečnosti so vse pustne veselice v Atenah za teden dni odložene. Pogreba se je udeležil tudi kralj Jurij. Syngros je že na svojo stroške sezidal narodno gledališče v Atenah, kaznilnico, prisilno delavnico, veliko bolnico, hišo za jetične, ubožno hišo, konservatorij in delavsko hišo za 500 ubožnih delavk. V Solunu je sezidal cerkev in šolo. L. 1894. po potresu je sezidal revesem več hiš, za ubožce v Macedoniji je izdal vsako leto več tisočakov. Grki mu postavijo spomenik.

* Neusmiljena ženska. Krojačeva žena Bimasl na Dunaju je imela v reji 3½ staro dekletce Reziko, Schachinger, katero je večkrat nečloveško trpinčila. Dne 22. t. m. ji je dvignila Bimasl v svoji besnosti levo nogo do ust, da se je otroku noga zlomila. Neusmiljeno babnico so izročili dež. sodišču.

* Nenavaden samomer. Asistent severne železnice na Dunaju Fran Stangl, bolehen človek, je včeraj napravil za avanciranje potrebno skušnjo. Po skušnji je začel na cesti kri bruhati. Usmiljeni ljudje so ga prenesli v portirjevo stanovanje. Stangl je tamkaj snel z zidu tenak meč, postavil držalo k zidu in sunil z vratom v ost. Prebodel si je vrat skoro popolnoma in malo trenotkov potem umrl.

* Carica in Schenkova teorija. Kakor znano ima carica same deklice. Da bi dobila dečka, živi se sedaj carica strogo po določbah Schenkove teorije. Baje car ne veruje, da bi bil kak vseh, a ves dvor se zanima za dieto carice Aleksandre.

* Dijaški izgredi v Peterburgu. Dne 20. t. m. ob priliki obletnice ustanovitve peterburškega vseučilišča so se primerili — kakor vsako leto — v ečji izgredi. Policija je zasedla več ulic in trgov ter zaprla dijaške gostilne ob 11. uri zvečer. Dijaštvo je vzelo pometačem metle ter napadlo policijo, ki je aretirala nad 100 akademikov. Nemiri so trajali tri dni.

* Kopači zaklada morilci. Iz Zemuna poročajo: V Srbiji vlada med narodom prazna vera, da so zakladi carja Radovana zakopani, in večkrat iščejo te zaklade kmetje, seveda brez uspeha. Te dni je kopala večja družba kmetov iz Petrovca zopet carjev zaklad. S kmetom Pajkovičem je prišla tudi njegova žena, Marinka. Nakrat se je nekdo zmisli, da je slišal, da se more zaklad izkopati samo takrat, ako pri kopanju kdo umrje. In takoj so sklenili kmetje, da mora Marinka Pajkovičeva umreti. Ustrelili so jo ter neustrahovano kopali vso noč. Zaklada pa ni bilo. Hoteli so kopati še naslednjo noč, toda orožništvo je zvedelo za umor ter kopače zaprlo.

Telefonična in brzojavna poročila.

Slovenska zmaga.

Ptuj 28. februarja. Pri današnji volitvi velikih posestnikov v ptujski okrajni zastop so zmagali vkljub nečutenemu pritisku meščanov Slovenci.

Državni zbor.

Dunaj 28. februarja. Z ozirom na govornice, da misli vlada tekom aprila sklicati državni zbor, da voli delegacijo, se naznanja iz krogov ministerstva zunanjih del, da je evropski položaj tako varen in mir tako zagotovljen, da ni potrebno, sklicati delegacijo poprej, kakor na jesen.

Ravnatelj Hannack t.

Dunaj 28. februarja. V starosti 58 let umrl je tukaj ravnatelj pedagogija, dr.

Hannack, rodom iz Tešina, odličen pedagog in ustanovitelj dekliške gimnazije dunajske.

Odlikovanje.

Dunaj 28. februarja. Cesar je dr. poslanca Štefana Stefanowicza podelil viteški križec Frano-Joževega reda.

Cesar Viljem v Avstriji.

Dunaj 28. februarja. Iz Berolina se poroča, da namerava nemški cesar Viljem letos poleti nekaj časa prebiti na Semerniku.

Ubegli borzilanci.

Dunaj 28. februarja. V soboto sta pobegnila lastnika komisijske trgovine z borznimi efekti Sigmund Drexler in Viljem Schönberger. Poneverila sta jako velike svote, ne le dunajskih komitentov nego tudi zunanjih. Policija preiskuje že včeraj in danes vso stvar. Sodi se, da Drexler in Schönberger poneverila nad pol milijona goldinarjev. Schönberger je pobegnil s svojo ženo in z otrokoma. Drexler pa je ženo in otroke pustil na Dunaju.

Herold pred svojimi volilci.

Praga 28. februarja. Poslanec dr. Herold je na shodu volilcev poročal o položaju. Rekel je mej drugim, da se je izkazalo, da bi bili vsi pravni poskusi brezuspešni. Vlada naj se z ozirom na to odloči za rekonstrukcijo ustave in na politično tezišče preloži v deželne zbore. Nadalje je Herold rekel, da češki poslancev ni treba siliti v opozicijo, češ, da jo začno sami, čim bi bilo potrebno, da je pa naravnost izdajstvo zahtevati sedaj, naj zapuste desnico. Fuzija madjarske narodne stranke z liberalno stranko.

Budimpešta 28. februarja. Ministerski predsednik Szell je v klubu liberalne stranke naznanil, da se hoče narodna stranka z njo združiti. Ali bodo člani narodne stranke posamično vstopili v liberalni klub, ali preide stranka korporativno v vladni tabor, še ni dognano. Za sedaj to ne bo uplivalo na sestavo ministerstva, pač pa se sodi, da odstopi Szell po rešitvi nagodbe portfelj notranjih zadev grofu Apponyiju. Najbolj nezadovoljen je s tem baron Banffy, o katerem se zatrjuje, da se hoče ločiti od liberalne stranke. S tem pa ni rečeno, da je liberalni klub v celoti fuzije vesel. Tiszova skupina je s pristopom Apponyijeve stranke jako nezadovoljna. Doslej je ta skupina vladala klub kakor je hotela. Ta prevlada je v sled pridružitve narodne stranke močno omajana. Uvaževati je tudi, da sta Tisza in Apponyi velika osebna sovražnika. Splošno se sodi, da je Szell delal na fuzijo ne le da si zagotovi podporo Apponyijeve stranke, ampak še bolj za to, da utesni upliv Tiszov. Slednji je sedaj navidezno zadovoljen s fuzijo.

Banffyjevo slovo.

Budimpešta 28. februarja. Bivši ministerski predsednik, baron Banffy se je danes poslovil od liberalne stranke. V klub so prišli tudi vsi ministri. Klubov načelnik, baron Podmanicky, je v daljšem govoru izrazil Banffyju simpatije cele stranke. Banffy se je zahvalil z nekaterimi konvencionalnimi frazami, rekiš, da sedanji čas ni primeren, da bi govoril o političnih stvareh.

Italijanski parlament.

Rim 28. februarja. Pri jutrišnji politični razpravi v poslanski zbornici namerava vlada zahtevati izjavo zaupanja. Z ozirom na zmedene razmere ni gotovo, če jej parlament votira zaupanje.

Orléanistična zarota?

Pariz 28. februarja. Listi poročajo, da je policija pri hišni preiskavi v stanovanju zastopnika vojvode d'Orléans, Buferta našla raznovrstnih papirjev, iz katerih izhaja ne le, da je neki vladar — „Temps“ pravi, da knez bolgarski — denarno podpiral orleanistično gibanje, ampak da je bila organizovana popolna zarota v namen, da posadi vojvodo d'Orléans na francoski prestol. Zarotniki so imeli zvezo z nekim aktivnim generalom in so nameravali svoj načrt izvršiti, čim bi bil ta general postal vojni minister, kar se je že v bližnji bodočnosti imelo zgoditi. Orleanisti pravijo baje, da jim je Déroulède ves načrt pokvaril.

Pariz 28. februarja. „Journal“ trdi da se mej listinami, ki jih je policija konfiskovala pri nekaterih orleanističnih agitatorjih, nahaja tudi lista tistih oseb, katere so bile za slučaj prevrata določene, da zavzame mesta prefektov in podprefektov.

Pariz 28. februarja. „Figaro“ trdi, da je mej mnogimi papirji, ki jih je konfiskovala policija, tudi jako zanimivih, sodi

pa, da ni možno misliti na popola komplot, da se je našlo neko pismo, v katerem je rečeno, naj se takoj naznani vojvodi d'Orléans, če je neki general pripravljen delati zanj.

Pariz 28. februarja. Tekom današnjega dne je policija pri hišni preiskavi našla v neki hiši poleg nebroja podob tudi trobojno zastavo z lilijami.

Omadeževan.

(Povest iz Nisosemaka.)

(Dalje.)

Po naravnem nagibu se je Štefanija hipoma obrnila proč, kakor da ne bi hotela na dalje nič več videti. A veliko zrcalo, ki je tudi tu pokrivalo vse štiri strani, ovadilo ji je več, nego je hotela vedeti. Videla je zdaj kako je tenorist iz nekega predala vzel več parov onih novošegnih rujavih škornjčkov za turistinje, brez katerih dandanes pravo postopanje ni več možno, kako jih je neki dami razkazoval in brezdvombno opozarjal na mnogotere prednosti tega „novošegnega obutala“. Štefanija zatisne oči in se glasno zasmeje. To je bil pomočnik, ki je bil njemu, njemu Lohengrinu, podoben, prav močno podoben. Čudno naključje — nič več!

Zdaj zopet odpre oči in si izbere mej brezštevilnimi solnčniki enega, ki je bil z rumenkastimi čipkami prevlečen, da je izgledal, kakor da bi bil štiriočlani. To je bilo sicer nekaj ekscentričnega in drugače ne v nje navadi, a danes ni imela zbranih misli. Asta jo kara, da se solnčnik nikakor ne strinja z njeno lepo a vender le do cela dekliško obleko. Navadno je bila Štefanija hitro razkačena in k ugovoru pripravljena ter je trmasto ostala pri svoji volji, a danes ne. Malomarno je odločila solnčnik. Bilo ji je tako čudno, ne da bi bila vedela zakaj. Srce ji je močno bilo — to vse je storila ta neumna podobnost! A ni se več ozrla tje. Vzela je gladki, lični solnčnik, kateri jej je Roza priporočala. Zakaj ne? Saj ji je bilo vse jedno.

In zdaj so šle naprej naravnost skozi oddelek z opravo za turiste. Štefanija, ki je imela slamnik s širokim krajcem, nagnila je glavo, ni marala videti ničesar — prav ničesar. A hipoma zasliši poleg sebe dobro znan lep moški glas, ki jo je tolikrat vzradostil, uljudno reči: „Ravno za tako nežno nožico so nerodne in nelepe visoke pete jako nepotrebne. Prosim, da bi milostna ta elegantni škornjček pomerili in uverili se bode, da imam prav.“

Štefanija je vzdignila glavo ter obstala kakor okamenela. Zaničljivo je pogledala Loengrina, ki je poln spoštovanja stal pred svojo imenitno izgledajočo kupovalko. Tenorist je ostrmel, a se hitro zopet zavedel ter tudi njo pogledal s trdnostjo — rumeni škornjček v rokah drže.

Štefanija je hitela za sestrama, ki sta šli ravno po širokih z dragocenimi preprogami pregrnjenih stopnicah doli. Od vseh lepotij na desni in levi ni videla ničesar več. Šla je kakor v sanjah ne vedé kje in kako. (Dalje prih.)

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so poslali: Tušakovci otroci pri Sv. Antonu v Slov. Goricah 1 gld. — Moška podružnica v Kamniku znesek 7 gld., katerega so darovali povodom neke veselice povodom „Kamniških rodoljubov“ gg. c. kr. notar Karol Schmidinger 5 gld. in dva neimenovana rodoljuba po 1 gld. — Volilo pok. gosp. Lovr. Verbiča v Borovnici 200 gld. — Slavno upravnništvo „Slovenskega lista“ zbirko 14 gld. — Gospod učitelj Fort. Lužar nabral meje udeleženci veselice dne 5. februarja pri g. Jakobu Hribarju v Izalah 4 gld. 32 kr. — Podružnica za Pliberk in okolico čisti dohodek tombole 13 gld. 52 kr. — Č. g. Jos. Vodošek, kaplan v Rajhenburgu, nabral na gostiji Cerjakove Jerčke v Meršivih Loščah 7 gld. 50 kr. — Č. g. Janez Vester, kurat v Otaležu pri Idriji po gosp. advokatu dr. Ivanu Šušteršiču 10 gld. — Slavna okrajna posojilnica v Kamniku 30 gld. — M. K. namesto venca na krsto umrle Ivane Kotnik 5 gld. — Podružnica v Ljutomeru iz nabiralnika pri gosp. Sršenu 2 gld. 80 kr. — Gdč. Fanika Burkelčeva v Radečah 2 gld. 50 kr. — Slavna Posojilnica v Gornji Radgoni 5 gld. — Šentpeterska moška podružnica v Ljubljani po č. g. blagajniku Fr. Pavliču dohodek veselice 244 gld. 14 kr. in letnine 116 gld. 37 kr., skupaj 360 gld. 51 kr. — Slavna okrajna posojilnica v Litiji 10 gld. — Litijako-Smartinske Slovenke 100 gld., kot osmo pokroviteljstvo; pokroviteljica bode gospa Josipina Bartl, soproga nadučitelja v Smartinu pri Litiji. — Ormoška moška podružnica iz nabiralnika pri g. Sim. Kandriču 2 gld. — Podružnica v Medgorjah na Koroškem 20 gld. — Darovalcem priročno hvala! Ljubljana in Litija sta poslali s narodno poštvalnostjo Slovenije častni kroni. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Condurango Malaga vino

(želodec krepčujoče vino).

(19-9) Sunja, 23. septembra 1898.
Blag. gosp. M. Leustek, lekarnar v Ljubljani.
Rad priznavam, da je Vaše Condurango Malaga vino pristno. Deluje posebno dobro pri želodčni boli, krepči telo, lajša in vzbuja slast do jedij.
Dr. J. Polnegovič, obč. zdravnik.

Umrli so v Ljubljani:

25. februvarja: Marija Šutar, postrežnice hči, 3 leta. Florijanske ulice št. 32, črvesni katar.

V deželni bolnici:

22. februvarja: Andrej Slovša, ubožec, 65 let, sprijen trebusnih organov. — Marija Hribar, dninarica, 75 let, prisad. — Marija Ložar, dninarica, 82 let, pljučnica.

25. februvarja: Matija Prijatelj, dninar, 59 let, bledica. — Helena Lampič, uboga, 89 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padevina v 24 urah
27.	9. zvečer	743-9	-2-8	sl. jug	jasno	0-0 mm
28.	7. jutraj	744-5	-7-8	sr. svzhod	jasno	0-0 mm
	2. popol.	743-6	7-6	sr. jug	jasno	0-0 mm

Srednja včerašnja temperatura -2-9°, normale: 1-1°.

Dunajska borza

dné 28. februvarja 1899.

Skupni državni dolg v notah.	101	gld.	45	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	101	"	10	"
Avstrijska zlata renta.	120	"	25	"
Avstrijska krona renta 4%.	101	"	65	"
Ogerska zlata renta 4%.	119	"	80	"
Ogerska krona renta 4%.	97	"	80	"
Avstro-ogerske bančne delnice.	922	"	"	"
Kreditne delnice.	371	"	40	"
London vista.	120	"	40	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	58	"	97	"
20 mark.	11	"	78	"
20 frankov.	9	"	55	"
Italijanski bankovci.	44	"	25	"
C. kr. cekini.	5	"	67	"

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKSA VERŠEC, Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.
Srečke na mesečne obroke po 3 in 5 gld.

V Višnji gori

na lepem prostoru se takoj v najem odda

prodajalnica

z dvema sobama in skladiščem. Na razpolago je tudi klet, kuhinja in več sob.
Natančneje se izve pri Fr. Rebolju na Krki. (378-1)

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovni naj se vzorec vposlati. 8

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvršne slamoreznice in mlatnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Avtomatični lovilci za mušice.

Za podgane gld. 2.—, za miši gld. 1-20. Lové brez nadzorstva po 40 v jedni noči, ne puščajo nobene nečistosti in se postavljajo zopet sami. Povsod najboljše vpehi. Pošljite se proti povzetju. (302-3)
M. FEITH, Dunaj, II., Taborstrasse 11/B.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dné 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane jut. kol. Praga čez Trbiš. Ob 12. uri 8 m. po noči obojni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal Ansee, Solnograd; čez Klein-Beifing v Steyr, v Lino, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. s jutraj obojni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne obojni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne obojni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curbh, Genevo, Paris, čez Klein-Beifing v Steyr, Linc, Budejevice, Pilsen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. s jutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. s večer. — Prihod v Ljubljano j. k. Praga iz Trbiša. Ob 5. uri 46 m. s jutraj obojni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Parisa, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne obojni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. s večer obojni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Praga iz Novoga mesta in v Kočevje. Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. s jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. s večer. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m. s jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. — Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. s jutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. (1)

Reform-česalo

„prijatelj živallj“

je brez dvoma najboljša, v rabi najcenejša česalo. Kartata se najbolj hrani in ne prouzroča nobenih poškodovalj, tudi najnežnejše kože, ali vzemirjanja najbolj občutnih živallj, odstrani hitro in temeljito prah in nesnago z dlake. Ni treba veliko moči, zobje se ne ne zamašijo. Čisti se samo od sebe. Cena za komad 1 gld. Ako se vposlje gld. 1-20, se dobi poštnine prosto; po povzetju gld. 1-40.

M. FEITH, Dunaj, II., Taborstrasse 11/B. 301-2

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

Deteljno seme travina semena vrtna semena

predenice prosto, izkušena

ter najboljša dunajska in erfurtaka

prodajata (21-48)
Kavčič & Lilleg
pri „Zlatoregu“.

Brady-jeve kapljice za želodec

(proj. Marijacejske kapljice za želodec)

prirjene v lekarni „pri ogerakem kralju“ Karla Brady-ja na Dunaju I., Fleischmarkt 1

obče izkušene in poznane zdravilo, ki odvrta in okrepčuje želodec, če je prebava motena in sploh pri želodčnih bolečinah.

Cena steklenici . . 40 novč.
Dvojna steklenica. 70 novč.

Usojam se opozarjati se jedenkrat, da se moje kapljice za želodec šestokrat ponarejajo. Pazi naj se torej pri kupovanju na gorenjo varstveno znamko s podpisom G. Brady in naj se zavrne vse kot nepristne, ako nimajo te znamke in podpisa G. Brady.

Kapljice za želodec (proj. Marijacejske kapljice za želodec)

so shranjene v rudihih nagubanih skitljah in imajo podobo sv. Matere Božje Marijacejske (kot varstveno znamko). Pod! to znamko mora biti podpis G. Brady.

Deli so navedeni.
Kapljice za želodec se pristne dobivajo v (1680-13) vseh lekarnah.

Zahvale.

Splošnovalni gospod:

Zahvaljujem Vas, da ste mi poslali tako izvršno zdravilo proti kašlju in prehladu. Porabili sem jedne steklenice trpotčevoga soka, pa sta mi kašelj in prehlad skoro prestala. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvršnega trpotčevoga soka in 3 saveja čaja proti kašlju.

Z veseloštevnanjem
V Divači, 19. oktobra 1897.
Vaš zahvalni
Jakob Suppan.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), ki tako izvršno deluje proti kašlju, prehladu, hripavosti, težkemu dihanju in proti starim boleznim, dobiva se vedno svež v lekarni k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg 20.

Naj vsakdo pazi na zaščitni znak, ker samo oni trpotčev sok je iz moje lekarni, ki ima na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega.

Cena steklenici trpotčevoga soka s točnim navodilom 75 novč.

8 trpotčevim sokom je dobro rabiti tudi goraki čaj proti kašlju. Cena 1 savejega gorakega čaja proti kašlju s točnim navodilom 35 novč.

Jedno in drugo pošljite se vsaki dan po poštne povzetju. Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kišico prilažni 20 novč.

Lekarna k Zrinjskemu H. BRODJOVIN Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Cenjeni gospod lekarničar!

Pred kratkim časom naredil sem pri Vas jedne steklenice krepilnih švedskih kapljic; iste se meni in mojim znancem tako dobro delovale, da se moram Vam na tem dobrem zdravilu najtepleje zahvaliti. Isveste mi za moje znance še tri steklenice po 50 novč. s poštnim povzetjem poslati.

Medruš, 26. maja 1898.
S spoštovanjem
Vid Šanič.

Prave švedske krepilne kapljice delujejo izvršno proti vsem želodčnim boleznim, popravljajo prebavo, čistijo kri, okrepujejo želodec. Te kapljice odpravijo vse bolezni želodca in črev, a dobi se dober tak.

Paziti je treba na zaščitni znak, ker samo one švedske krepilne kapljice so iz moje lekarni, ki imajo na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena 1 stekl. švedskih krepilnih kapljic s točnim navodilom 80 novč.

Pošljite se vsaki dan s poštnim povzetjem. Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kišico prilažni 20 novč.

Lekarna k Zrinjskemu H. BRODJOVIN Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Narodbe, ki iznašajo 5 gld. in več, se pošljajo franko.

Zahvale.

Veseloštevnanji gospod!

Moja žena ležala je tri mesece valed trganja in kostiholi. Čim je začela upotrebljevati Vaše „masilo proti kostiholi“, vstala je tretji dan, danes pa, hvala bodi Bogu, hodí. Zahvaljujem se Vam za to izvršno masilo, ostajam V Šternem pri Stahiel, dné 22. aprila 1898.

sluga pokoren
Mariel Lisički.

Masilo proti kostiholi (Fluid) je jako dobro zdravilo proti trganju in kalamju v kosteh, revmatizmu, bolečinam v krčkah, proti prehladu pri prepihu i. t. d. Masilo ojači izmučene sile, ter krepí starce, kateri trpé na slabosti nog.

Vnaka steklen ca mora biti previdena s zaščitnim znakom, to je s sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega, ker samo ono masilo je iz moje lekarni, ki nosi ta zaščitni znak.

Cena jedni steklenici masila proti kostiholi s točnim navodilom 75 novč.

Vsaki dan se razpošljite s poštnim povzetjem. Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kišico prilažni 20 novč. (1683-22)

Lekarna k Zrinjskemu H. BRODJOVIN Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Dne 1. marca

se bode odprla nova trgovina za modno in manufakturno blago in za krojaške potrebščine

„pri novi tovarni“

pod firmo Konrad Schumi & Co. v Ljubljani, Špitalske ulice št. 9, v Filipovem dvorcu. Imenovana firma ima geslo, da bode imela vedno največje tudi inozemsko damsko blago in oddajala vse predmete po čudovito nizkih tovarniških cenah.

Oprta na za temelj vzeto podlago, prodajati dobro blago po ceni, se usojata podpisanca nadejati se prav obilega obiska in beležita z veleštovanjem

Konrad Schumi & Co.